BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

GÖREV

KENT SORUNLARI

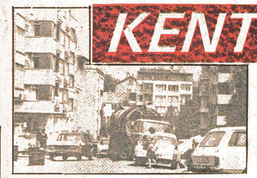

Yerel seçimlerin yaklaştığı şu günlerde Gazetemizin bu sütunlarında "Kent ve Belediye Sorunları" konusunda işçi sınıfının bilimsel sosyalist dünya görüşü açısından yorum ve önerilere yer vermeye, çözüm biçimlerine ışık tutmaya çalışacağız.

Bir yorum — Kentler ve belediye yönetimleri

Bugün Türkiye'de ve öteki gelişmiş veya azgelişmiş kapitalist ülkelerde kentlerin önemi gitgide artmaktadır. Bu iki nedene dayanmaktadır. Birincisi, toplumsal üretimin en önemlisi olan sanayi üretimi kentlerde yapılmaktadır. Sanayi üretimindeki gelişme tarımsal üretimin de artmasına neden olmaktadır. Tarımsal üretimde kullanılan her türlü araç, gereç ve ilaçlar kentlerde üretilmektedir. Kısaca toplumsal gelişmenin en önemli göstergesi olan sanayi üretimi kentlerde yapılmaktadır.

Kentlerin ikinci önemi ise, toplumların geleceği için yapılan mücadelenin en yoğun biçimde yürütüldüğü alanlar olmasıdır. Patronların ve öteki egemen sınıfların sömürüye dayalı çıkarları öncelikle kentlerin kontrol altına alınmasıyla korunmaktadır. İşçi sınıfının ve öteki emekçi kitlelerin sömürü ve baskıdan kurtulma mücadelesi de kentlerde yoğunlaşmaktadır.

Merkezi siyasi iktidarı ellerinde tutan patronlar ve öteki egemen güçler, işçi ve emekçi kitleleri her yandan kontrol altına almak ve sömürülerini devam ettirebilmek için yerel yönetimleri de kullanmaktadırlar. Özellikle belediyeler, kurulan sömürü ağını geliştirmek ve kontrol etmek için kullanılmaktadır.

Patronlar ve öteki egemen sınıflar, belediye yönetimlerini ellerinde tutarak, kendi oturdukları semtlere ayrıcalıklı hizmet götürmektedirler. Bu semtlerin yol, su, elektrik, kanalizasyon, ulaşım gibi hizmetleri en iyi bir biçimde karşılanmaktadır.

İşçi ve emekçi kitlelerin oturdukları semtlere ise bu belediye hizmetleri, hiç denecek kadar az veya en ucuz olanaklar yaratılarak götürülmektedir. Her iki kesime götürülen hizmetler kıyaslanamayacak kadar büyük bir farklılık göstermektedir.

Bu farklılığın en temel nedeni işçi ve emekçilerin en ucuz şartlarda yaşamalarını sağlayabilmektir. Örneğin bir gecekondu kirası bir apartman dairesinin kirasının yanında çok düşüktür. Beslenme, sağlık, eğitim vb. tüm hizmet alanlarında bu açık farklılığı yakalamak mümkündür. Bu ayrıcalık bilerek, isteyerek yaratılmıştır. Çünkü işçiler, emekçiler için en düşük şartlarda yaşamak olanağı yaratılmalıdır ki, bunlara verilecek ücret ve maaşlar da en düşük seviyede tutulabilsin. Ücretlerin ve maaşların düşük olması da doğal olarak patronların daha çok kazanması için gerekli ve zorunludur.

Oysa, Belediyelerin bu gidişe daha kökünden tedbir alabilme imkanları vardır. Aracılar ortadan kaldırılarak işçi ve emekçilerin daha iyi beslenebilmeleri sağlanabilir.

Örneğin ekmek sorununun çözümü, fırınlar kamulaştırılmadan mümkün değildir. Ve bu imkan bugün Belediyelerin elinde vardır. Kuracakları ekmek fabrikalarıyla ekmeği ucuzlatmak mümkündür. Yapılacak büyük kapasiteli soğuk hava depoları ve belediye tanzim satışlarıyla et fiyatları da ucuzlatılabilir.

Diğer yandan belediyelerin karşılıklı üretim ve tüketim kooperatifleri kurulmasına yardım etmeleri ve bu kooperatiflere

—Denge hîmden yana!

Beslenme sorunu

Şehirlerde yaşayan işçi ve emekçiler hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında giderek daha çok ezilmektedir. En temel gıda malları yanına yaklaşılamayacak bir biçimde pahalanmıştır. Her geçen gün daha da pahalanmaktadır.

Ücretler ve maaşlar artan fiyatların gerisinde kalırken, işçi ve emekçilerin satınalma gücü giderek daha da düşmektedir.

Ne var ki, pahalılık ve geçim zorluğu patronlar ve öteki egemen sınıflar için söz konusu değildir. Onlar dilediklerince tüketmektedirler.

Fiyatların artması örneğin, küçük üretici köylülerin daha çok kazanması da demek değildir. Aksine fiyatlar arttıkça onların sömürüsü de artmaktadır. Aradaki fark vurgunculların kesesine girmektedir. Üretici ile tüketici arasında, komisyoncu, toptancı tüccar, artan fiyatların aslan payını almaktadır.

Artan fiyatlar işçi ve emekçilerin giderek daha kötü beslenmeleri sonucunu yaratmaktadır.

Belediyeler bu gidişe karşı küçük esnafı denetleyerek, onlara cezalar vererek müdahale ediyor gözükmektedir. Oysa küçük esnaf da dağıtım zincirinin en üç halkası olarak yaşamını devam ettirme çabası içindedir. Her yıl binlercesi iflas etmektedirler.

Belediyeler bu gidişe daha köklü önlemler almalıdırlar. Bu önlemler, dağıtım zincirinin en önemli halkalarının ortadan kaldırılmasını sağlayacak önlemlerdir. Bu önlemler, tüketim kooperatiflerinin kurulmasını ve bu kooperatiflerin öncelikle tanınmasını yoluyla da diğer tüm gıda mallarında ucuzlama sağlanabilir. Bugün az da olsa kurulmuş bulunan üretim kooperatifleri belediye hallerine mallarını sokamamaktadırlar. Oysa toptancı tüccarın neyi ne kadara aldığı dahi denetlenmemektedir.

Bugünkü belediye tanzim satışları perakendeci esnaf gibi dağıtım zincirinin en son halkasıdır. Bu nedenle doğrudan üreticiden alınan malların satışı fiyatları alabildiğine düşürecektir.

Ancak bunlar belediye yönetimlerinin işçi ve emekçilerin eline geçmesiyle olanaklı hale gelecektir.

Belediyelerin sağladıkları ulaşım imkanları ancak özel sektörün boşluğunu doldurmaya yarıyor. Oysa en ucuz ve prestik taşımacılık, belediyeler eliyle yaygın biçimde yürütülecek toplu taşımacılık oluyor.

Ulaşım giderek toplumsal bir sorun haline geliyor

Bugün ülkemizde özellikle büyük şehirlerde yaşayanlar için ulaşım giderek büyük bir toplumsal sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Trafik tıkanıklığının yoğunlaşmasıyla işçilerin, emekçilerin yollarda geçirdikleri zaman giderek artmaktadır. Bunun getirdiği yorgunluk ve sinir bozukluğunun yanısıra ulaşım için yapılan harcamalar da giderek artmaktadır. Patronlar ve öteki egemen sınıflar ise bu gidişin adeta seyircisidirler. Trafiğin rahatlaması için etkin önlemler alınması bir kenarın, her ay binlerce özel otomobil şehir trafiğine giriyor. İşçilerin, emekçilerin verdiği vergilerle yapılan yollar, özel taşımacılığa hizmet ediyor.

Belediye toplu taşıt araçları ise varlıklı kişilerin oturdukları semtlere yaygın ve yoğun olarak hizmet ettikleri halde, işçi, emekçi semtlere götürülen bu hizmet, son derece yetersizdir. İşçi ve emekçi semtlerin taşımacılığı özel sektöre bırakılmıştır. Bunun maliyeti de elbette işçi ve emekçilere yüklenmektedir.

Çünkü belediye yönetimleri, patronların ve öteki egemen sınıfların elindedir. Böyle bir yönetimden işçi ve emekçi sınıflara hizmet beklemek ise, bugünkü sonuçlarından veya işleyişten memnun olmak demektir.

Bugünkü özel taşımacılık anlayışı tercih edilmeden ulaşım sorunu çözülemez. Çözüm, toplu taşımacılığı geliştirmektir. Ancak bugünkü işleyiş içinde toplu taşımacılık geliştirilemez. Bugünün iki misli daha otobüs, troleybüs vs. şehir trafiğine sokulsa bile ulaşım sorunu çözülemez.

Yapılacak iş, sadece belediye toplu taşıma araçları, can kurtaran ve itfaiye arabaları için tahsisli yol sistemi getirmektir. Önemli merkezler arasında yolun bir şeridi bu araçlara ayrılarak, toplu taşımacılık trafik akışıklığından kurtarılabilir. İşçi ve emekçi semtlere yığılacak otobüs vb.seferleriyle de sorun çözüme kavuşturulabilir. Çünkü ulaşımda da sorun işçi ve emekçilerin sorunudur. Patronların ve diğer varlıklı kesimlerin trafikten etkilenmeleri ise devede kulaktır.

Ne var ki, bütün bu işlemlerin yapılabilmesi belediye meclislerine işçi ve emekçilerin gelmesiyle mümkündür. Ancak onlar kendi sorunlarını gene kendileri çözebilirler.

Su işçi ve emekçiler, önümüzdeki seçimlerde Türkiye İşçi Partisi listelerinden Belediye Meclislerine girmeye hazırlanan, kendi sınıflarının temsilcileridirler.

Kentlerde ulaşım sorunu

Onbeş günde bir

Cumhuriyet 54 yaşında

(Baştarafı sayfa 1'de)

günü çok sonraları öğrenebildiğimiz Cumhuriyet'in bir tanımını da öğrenmiştik: "Halkın, halk için, halk tarafından idaresi." Gerçekten bundan iyisi olamazdı. Yıllar böyle geçti.

Ancak II. Dünya Savaşının bitiminden sonra bir de "demokrasi" sözcüğü dilimize girdi. Gerçi Türkiye Cumhuriyetle yönetiliyordu ama, bu demokrasi değilmiş. Demokrasi olması için birden çok parti olması ve seçimlerin bu partiler arasında yapılması gerekiyormuş. Artık bu öğretiliyordu. Şimdi birden çok partimiz de vardı; daha ne istenebilirdi ki. Ama bu partiler birbiri içinden bölünüp çıkmış, birbirinin aynı imişler, ne çıkar. O sıralarda bir de "sınıf" sözcüğü kullanılır gibi oldu, "sınıf esasına dayalı partiler" de kuruldu ama hemen önlendi.

Cumhuriyet'in 10. yıl marşında sınıf sözcüğü geçiyor ve "imtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz" deniyordu gerçi; bu sözcüklerin gerçek anlamını bilmeden bol bol söylemiştik bu marşı küçük bir çocukken. Ama sınıf deyince okuldaki sınıflardan başkasını bilmiyordum ki. Neden sonra ta 1960'larda Türkiye İşçi Partisi'nin gelişip güçlenerek yurt çapında örgütlendiği ve ülkenin siyasi yaşamında -artık önlemeye olanak bulamadıkları- yerini aldığı zaman "sınıf" sözcüğü de halkımızın kafasında adım adım yerleşmeye, gerçek yerini bulmaya başladı.

Evet, artık başımızda padişah yoktu, hem birden çok partimiz de vardı. Ama toplumumuz öyle imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle değildi. İmtiyazlar da vardı, sınıflar da vardı. Ve bu sınıflardan biri burjuvazi idi; işçi sınıfı ve emekçi yığınların karşısında yer alıyordu; aralarında uzlaşmaz çelişki mevcuttu.

Bu burjuvazi dediğimiz de büyük sermaye ve toprak sahipleri, fabrikatör, ihracatçı, ithalatçı, parababalarıydı. Topunu toplasanız bir avuçtu. Partiler iktidara gelip gidiyor ama burjuvazi, egemen sınıf olarak hep iktidarda kalıyordu. Böylece ister tek partili, ister çok partili dönem olsun, halkın halk için, halk tarafından idaresi aslında lafta kalmaya mahkumdu. Ta ki, işçi sınıfı ve mütterfik emekçi halk yığınları iktidara gelip sosyalizmin gerçekleştirilmesine değin.

Cumhuriyetin ilk yıllarından beri bu görüşü savunan sosyalistleri hep akla gelmedik baskı ve zorluklar, hapisler, zindanlar, işkenceler bekledi. Ama tarihin akışını geriye döndürmeye, işçi sınıfı ve emekçilerin uyanış gerçekleri görerek bilinçlenmelerini önlemeye kimin gücü yetebilir ki.. Bugünlerde 60. yıldönümü kutlanacak olan Büyük Ekim Devrimi'nden bu yana dünyanın üçte birinde kurulduğu üzere ergeç ülkemizde de işçi sınıfı müttefikleriyle birlikte, partisi eliyle, Türkiye İşçi Partisi eliyle iktidara gelecek, Türkiye'mizde de sosyalizm kurulacak, adım adım sınıfsız bir toplum gerçekleşecektir. Bundan da kimsenin kuşkusu olmasın.

Bugün 54. yıldönümünü kutladığımız Cumhuriyet, tarihimizde büyük aşamadır. Bunu biliyoruz, ona gerçekten ancak işçiler, emekçiler, biz sahip çıkıyoruz. Ama padişahlığın gidip Cumhuriyetin gelmesiyle işlerin bitmediğini de biliyoruz. Aradaki "cumhur" yani halkın idaresi demek olan Cumhuriyet veya eski yunanca kökenli "demos" halk ve "krasi" yönetim sözcüklerinin birleşmesinden doğan demokrasi olsun, Cumhuriyetin e, demokrasinin de gerçek anlamını ancak sosyalizmin kurulmasıyla kazanacağını da biliyoruz.

Cumhuriyetin 54. yılı bu anlayış ve bilinçle hepimize kutlu olsun.

Nihat SARGIN

ODTÜ'ye alınan

(Baştarafı sayfa 1'de)

KORKUT ÖZAL'IN VAATLERİ

2 MC'nin İçişleri Bakanı MSP'li Korkut Özal, işbaşına geldiğinde "ODTÜ sorununun karşılıklı tavizler sonucu" çözümleneceğini öne sürmüş ve bunun için de CHP hükümeti döneminde üniversiteyi yöneten "Mütevelli Heyet"e atanan 5 kişinin istifası gerekliğini açıklamıştı. Korkut Özal'ın bu biçimde halledilemeyince, konu Bakanlar Kurulu'na gelmiş ve Milli Eğitim Bakanlığına havale edilmiştir. Bakanlar Kurulu'ndan şimdiye kadar gerek Mütevelli Heyet, gerekse de Üniversite'nin ne zaman açıklacağı konusunda hiç bir ses çıkmamıştır. MC'nin ve onun bakanlarının kendileri ne derlerse desinler, aslında sorunların çözülmesinden yana değil, faşist-gerici güçlerin yeni mevzilere kazanmasından yana oldukları, bunu hedefleyen eylemler içinde oldukları böylece bir kez daha kanıtlanmıştır.

"Anarşinin her türlüsüne karşı olduğu"nu ileri süren Korkut Özal da, nedense "anarşi" ortamının baş sorumlusu iktidar ortağının eylem ve örgütlenmeleri karşısında sessiz kalmayı tercih etmektedir. Sermaye politikacılarının iki yüzlülüğü gözler önündedir.

İŞÇİ, ÖĞRENCİ VE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN GÖRÜŞÜ

Orta Doğu Teknik Üniversitesinde okuyan öğrencilerin ve bu üniversitede çalışan öğretim üyeleri ile işçilerin ODTÜ sorununun çözülmesi için ortaklaşa önerdikleri şunlardır:

1. Okula işçi statüsüyle sokulan 350 komandonun üniversiteye ilişkisi kesilmelidir.

2. 14 Şubat 1977'den beri yapılan idari ve ekonomik atamalar geçersiz sayılmalı, Hasan Tan yönetimiyle işbirliğine girmiş tüm akademik ve idari personel görevden alınmalıdır.

3. 14 Şubat 1977'den itibaren işlerine son verilen tüm işçiler yeniden göreve alınmalı ve tüm mağduriyetleri derhal giderilmelidir.

4. Yargı organlarınca yetkili olarak saptanan Sosyal-İş Sendikası ile üvedilikle toplu sözleşme görüşmelerine başlanmalıdır.

5. Öğrenci temsilciliği konseyinin kurumlaşması için bu konseyin önerdiği tüzük yasallaşmalıdır.

6. Üniversite Konseyince öğrencilerin kayıplarını en aza indiren ve öğrencilerin onayını alan akademik takvim düzenlenmelidir.

7. Akademik yönetici kademelere getirilecek kişiler için yoluyla demokrasinin tabi bir biçimde görevlendirilmelidir.

8. Bu son bunalım sırasında ve önceki dönemlerde görevlerine son verilen öğretim üyeleri görevlerine geri getirilmelidirler.

9. Jandarma kısa vadede eğitim alanından, uzun vadede de karakoldan çekilmelidir.

10. Ancak bu koşullar gerçekleşirse ODTÜ'de görece düzenli bir eğitim sağlanır.

GÖREV

15 GÜNLÜK GAZETE ● Sahibi: Türkiye İşçi Partisi Adına: Behice BORAN ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Nesret Kocabıyıkoğlu ● Yönetim Yeri: Gazi Mustafa Kemal Bulv. 42/3, Maltepe-ANKARA ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/3A ● Yıllık abone bedeli: 55 TL. ● Başkıya hazırlayan: CİG Yayıncılık Ltd. Şti. Tel: 17 97 04 ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri.

Patronlar zam, emekçiler gaz tüp kuyruğunda

(Baştarafı sayfa 1'de)

yayın süresinin azaltılması istiyorlar. Bir ay içinde sorunun biteceğini söyleyip, sözlerinin altını çizenler, bir ay sonra başka vaatlerde bulunuyorlar."

Abdulkadir Kahraman daha sonra "Sermayeden yana iktidarların emekçi halkın hiçbir sorununa çare getiremediği gibi, enerji sorununa da çözüm getiremediğini" belirtmiş ve elektrik enerjisi kullanımında görülen bölgeler arası eşitsizliğe dikkati çekerek, ülkemiz insanlarının yarısının elektrikten yararlanamadığını açıklamıştır. Kahraman, "Elektrik enerjisinin % 20'si Doğu Anadolu bölgesinde üretilirken, bu bölgenin tüketimdeki payının ancak % 3'ü olduğuna da dikkati çekmiştir.

Petrole dayalı enerji politikasının da elverişsizliğine değinen Abdülkadir Kahraman, şu görüşleri belirtmiştir:

"Ülkemiz su potansiyeli yönünden Avrupa'nın ön sıralarında geliyor, linyit ve taş kömürü kaynaklarımız hayli fazla. Ama sermaye iktidarları enerji politikasını kendi doğal kaynaklarımıza değil de önemli ölçüde petrole dayanışlardır. Petrol politikacılar ve iş adamları için kolay, emekçi halkımız için ise pahalı ve dışa bağımlı enerjidir. Günümüzde ihracat gelirlerinin % 60'ını petrole yatıran Türkiye, paramızın sürekli değer kaybetmesini de göz önüne alırsak 1980 yılında ihracat gelirlerinin % 80'ini petrole vermek zorunda kalacaktır."

Sermaye iktidarlarının enerji sorununu çözemeyeceğini, sorunun çözülmesi için gerekli önlemlerin ancak emekten yana, emperyalizmle bütün bağların koparıldığı bir düzende olacağını belirten Kahraman, sorunun çözüm yolu için şunları önermiştir:

"1. Ülkemizin öz kaynaklarına dayalı bir enerji politikası izlenmelidir.

2. Enerji üretiminde kullanılan tüm kaynaklar kamulaştırılmalıdır.

3. Enerji üretimi ülke gerçeklerine uygun bir merkezi plan uyarınca gerçekleştirilmelidir.

4. Karayolu taşımacılığı terkedilerek, deniz ve demiryolu taşımacılığı geliştirilmelidir.

5. Elektrik enerjisi üretiminde kullanılan ağır elektroteknik makina sanayii bir an önce devletçe kurulmalıdır."

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

GÖREV

15 günlük gazete Sayı: 15 27 Ekim 1977 250 kuruş

TİP Genel Başkanı Behice Boran' ın Ekim Devriminin 60. yıldönümü konusundaki görüşleri gazetemizin 3. sayfasında yer almaktadır

Hastane tedavi ücretleri yüzde 50 ile 250 arasında artırıldı

PATRONLAR ZAM, EMEKÇİLER İSE GAZ, TÜP KUYRUĞUNDA

TAŞIMA ÜCRETLERİ ARTTIĞI İÇİN BAŞTA ŞEKER OLMAK ÜZERE BİRÇOK TÜKETİM MALINA YENİDEN ZAM GELDİ.

ABDÜLKADİR KAHRAMAN: "PETROLE DAYALI ENERJİ POLİTİKASI ELVERİŞSİZDİR."

"Sermaye iktidarı enerji sorununu çözümleyemez"

TÜRKİYE'NİN ENERJİ SIKINTISI KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ GÖREV'E AÇIKLAYAN ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL SEKRETERİ ABDÜLKADİR KAHRAMAN "SORUNUN ÇÖZÜMÜ EMEKTEN YANA BİR DÜZENDE GERÇEKLEŞEBİLİR" DEDİ.

GÖREV (Haber Merkezi) — Temel maddelere yapılan zamların diğer mal ve hizmetlere yansıması durmaksızın devam etmektedir. 100'den çok firmanın Sanayi Bakanlığına zam için başvurmasından sonra sayıları 10 binlerle ifade edilebilecek kadar çok sayıda lrili ufaklı kurulu-şun çeşitli kont belediyelerinden yüzde 50 ile 80 arasında zam istedikleri öğrenilmiştir. Belediyeler bu kadar fazla sayıda zam isteği karşısında ne yapacaklarını şaşırmışlardır.

Öte yandan fiyatlarına resmen zam yapılmamakla birlikte bir çok malın da piyasada bulunmadığı bildirilmektedir. Bu malların başında gaz, tuz ve'çay gelmektedir. Tüp gaz ise yoklar listesindeki yerini sürekli korumaktadır. Cadde ve sokaklarda gaz, tüpgaz ve et kuyrukları eksik olmamaktadır.

(Devamı sayfa 4'de)

"İşçi" diye ODTÜ'ye alınan 350 komando "oymaklar" kurmuş

ÖZMEN OYMAĞI 25-9-1977

RAPOR KONU

Bizden oymağı olarak yapmış olduğumuz toplantıda çeşitli konularda görüşler, sonuçlar yapmış olduğumuz toplantıyı bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Eğitim sekr. Başkan Yardımcısı Özmen oymağı Bay.

Hayder Yardımcı Ali Okur

İmza/imza

Yukarıdaki fotokopide "Özmen oymağı olarak yapmış olduğumuz toplantıda çeşitli konuları görüştük" denmekte ve raporun altında da "Özmen oymağı başkanı" ve "Eğitim Sekreteri"nin imzaları yer almakta...

GÖREV (Haber Merkezi) — 1. MC Hükümeti döneminde öğrenciler, işçiler ve öğretim üyeleri tarafından tepkiyle karşılanan Hasan Tan'ın ODTÜ'ye Rektör atanmasıyla başlayan bunalım, Hasan Tan'ın istifasından sonra da sürmektedir.

Bilindiği gibi, Hasan Tan'ın ODTÜ'ye rektör olmasıyla beraber, DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasının üyesi olan 80 ODTÜ işçisi işten atılmış ve yerlerine 350 kadar MHP yanlısı komando alınmıştı. Bu arada ilerici öğretim üyelerine de işten el çektirilmiş ve üniversitenin bir faşist karargahı haline gelmesi için gerekli harekât başlatılmıştı.

"Oymak" adı altında gizli hücreler halinde örgütlenen faşist komandolar öğrenimi engellemek ve okulu işgal etmek için sistemli bir plan uyarınca çalışmaya başlamışlardı. Bu dönemde Sosyal-İş üyesi bir işçi bu komandolar tarafından öldürülmüştü.

(Devamı sayfa 4'de)

TİP "Ekim Devrimi ve Türkiye" konulu bir toplantı düzenliyor

● 6 KASIM GECESİ İSTANBUL SPOR VE SERGİ SARAYINDAKİ TOPLANTIYA BAZI TANINMIŞ FİKİR ADAMLARI VE SANATÇILAR DA KATILACAK.

GÖREV (Haber Merkezi)—Türkiye İşçi Partisi GENEL Merkezinden 20 Ekim günü yapılan bir açıklamada, 6 Kasım akşamı İstanbul Spor ve Sergi Sarayında "Ekim Devrimi ve Türkiye" konulu bir toplantı düzenleneceği bildirilmiştir.

Türkiye İşçi Partisi'nin açıklamasında, Büyük Ekim Devrimi'nin, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını yaşamakta olan dünyamızda gerek ortaya çıkışı, başarılışı ve yol açtığı toplumsal gelişmeler, gerekse tüm dünyada hâlâ süregelen yankıları, yansımaları ve yarattığı ekonomik-toplumsal ve politik sonuçları bakımından 20. yüzyılın en önemli olayı olarak nitelenmektedir.

Açıklamada daha sonra şu görüşler belirtilmektedir:

"Bugün kullanılan takvimle 7 Kasım 1917 günü başlayan devrimin 60. yıldönümü dolayısıyla devrim ve sonuçlarının muhtelif yönleri, Sovyetler Birliğinde olduğu kadar ister sosyalist, ister kapitalist olsun dünyanın diğer ülkelerinde de gerektirdiği önemle ele alınmakta ve değerlendirilmektedir. Ülkemizde de konu, kamuoyunda tüm yönleriyle ele alınıp ciddiyetle incelenme durumundadır.

"Türkiye İşçi Partisi 6 Kasım 1977 Pazar akşamı İstanbul Spor ve Sergi Sarayında "Ekim Devrimi ve Türkiye" konulu bir toplantı düzenlemiş bulunuyor. Hazırlıkları hızla sürdürülmekte olan toplantıya ülkemizin tanınmış fikir adamları ve kalemleri de katılacaklar; ayrıca sanatçılarımız müzik ve şiir gösterileriyle toplantıyı renklendireceklerdir."

Sermayenin faşizm programı

İşverenler "ara rejim" istiyor

Ülkenin en büyük sanayicilerini bünyesinde gelen Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) hazırladığı bir raporla 27 yıl için bir ara program hazırlanmasını istemiştir. 1978 yılı için program ve bütçe taslaklarını da içeren bu belgede ülke ekonomisi çarpık olarak nitelenmiş ve uygulayanların hükümetleri sert bir biçimde eleştirilmiştir. Plan dışı yönetim anlamına gelen belgede, kemerlerin sıkılması, ücret ve maaş artışlarının en düşük düzeyde tutulması, sanayinin vergi yükünün artırılması ancak fiyatların artırılarak devalüasyon yapılması istenmektedir.

Sermayenin bu programı, "ara rejim" olarak nitelendirilmektedir. Yakın ülkeler arasında iyi komşuluk ve dostluk yalnızca devlet düzeyinde resmi ilişkilerle değil, halklar ve toplum kesimleri arasında tanışıklık ve yakın ilişkilerle gelişir.tu-tumur. Sovyetler Birliği ve genellikle sosyalist dünya ile eşitlik içinde ve karşılıklı iyi niyet ve saygıya dayanan ilişkiler geliştikçe Türkiye'nin emperyalizme bağımlı olmaktan kurtulması olanakları oluşacaktır. Ulusal Kurtuluş Savaşımıza değerli yardımların yapılmasına ve Anadolu'da oluşturulan yönetimin devlet olarak ilk tanınmasına yol açan Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü kutlamalarına katılmaktan onur duymaktayım."

MC DOSYASI

- Memurlara 750 - 1000 lira kira tazminatı verilsiyor. (MC'ciler ya hiç kira ödemediler, ya da hesap bilmiyorlar.)
- 354 Maddeye zam için, yerel seçim sonrası bekleniyor.
- Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şişle: "Hükümette muhtıra ile ilgili tek kıpırtı olmadı." (İnsaf, adamlar kendi Hükümet Programlarıyla bir kez daha karşılaşınca neden kıpırdasınlar?)
- Serbestte güreşçilerimiz finalleri tribünden izledi. (.....)
- Kamran İnan "AP Programı eskidi" demiş. (Sıkıysa bunu kongre'de söyleseydi.)

Boran ve Sargın Sovyetler Birliği'ne gitti

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran ve Genel Sekreter Nihat Sargın Sovyetler Birliği Barış Komitesi tarafından Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü törenlerine katılmak üzere SSCB'ye davet edilmiştir.

TİP Genel Başkanı Boran ve Genel Sekreter Sargın 26 Ekim Çarşamba günü uçakla Moskova'ya hareket etmişlerdir. Genel Başkan Boran hareketinden önce şu demeci vermiştir:

"Sovyetler Birliği Barış Komitesi tarafından Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü kutlamalarına çağrılışımızı Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ilişkileri çerçevesinde değerlendiriyorum. Yakın ülkeler arasında iyi komşuluk ve dostluk yalnızca devlet düzeyinde resmi ilişkilerle değil, halklar ve toplum kesimleri arasında tanışıklık ve yakın ilişkilerle gelişir.tu-tumur. Sovyetler Birliği ve genellikle sosyalist dünya ile eşitlik içinde ve karşılıklı iyi niyet ve saygıya dayanan ilişkiler geliştikçe Türkiye'nin emperyalizme bağımlı olmaktan kurtulması olanakları oluşacaktır. Ulusal Kurtuluş Savaşımıza değerli yardımların yapılmasına ve Anadolu'da oluşturulan yönetimin devlet olarak ilk tanınmasına yol açan Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü kutlamalarına katılmaktan onur duymaktayım."

Onbeş günde bir

Cumhuriyet 54 yaşında

Benim gibi Cumhuriyetin ilk yıllarında doğmuş olanlar iyi hatırlayacaklardır. Şimdi artık böyle söylenip söylenmediğini bilmiyorum ama, bizlere ilkokulda üç türlü devlet biçimi olduğunu öğretmişlerdi: Mutlakiyet, Meşrutiyet ve Cumhuriyet. Mutlakiyet padişahların ve kralların tek başına yönetimi idi; bunlar yönetimde "mutlak" egemen olarak söz sahibi idiler. Meşrutiyette ise egemenliklerin bir bölümünü halk tarafından seçilen "Meclis"le bölüşmek zorundaydılar. Tabii bu mutlakiyete göre daha iyi bir yönetimdi, ama yeterli değildi. Cumhuriyet'e gelince artık babadan kalma padişahlık filan söz konusu değildi. Halkın seçtiği Meclis ve Meclisin seçtiği hükümet yönetiyordu ülkeyi. "Egemenlik kayıtsız şartsız ulusun"du, daha iyisi olamazdı. Bizler de bu en iyi biçimde yönetiliyorduk. Ve bundan dolayı da çok mutluyduk.

Amerika Cumhurbaşkanı A. Lincoln'e ait olduğu sanılan "Demokrasi, halkın halk için halk tarafından idaresidir" sözünü de ilkokulda öğrenmiştik.

Ancak bu sözün gerçek anlamını bilmeden bol bol söylemiştik bu marşı küçük bir çocukken. Ama sınıf deyince okuldaki sınıflardan başkasını bilmiyordum ki. Neden sonra ta 1960'larda Türkiye İşçi Partisi'nin gelişip güçlenerek yurt çapında örgütlendiği ve ülkenin siyasi yaşamında -artık önlemeye olanak bulamadıkları- yerini aldığı zaman "sınıf" sözcüğü de halkımızın kafasında adım adım yerleşmeye, gerçek yerini bulmaya başladı.

Evet, artık başımızda padişah yoktu, hem birden çok partimiz de vardı. Ama toplumumuz öyle imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle değildi. İmtiyazlar da vardı, sınıflar da vardı. Ve bu sınıflardan biri burjuvazi idi; işçi sınıfı ve emekçi yığınların karşısında yer alıyordu; aralarında uzlaşmaz çelişki mevcuttu.

Bu burjuvazi dediğimiz de büyük sermaye ve toprak sahipleri, fabrikatör, ihracatçı, ithalatçı, parababalarıydı. Topunu toplasanız bir avuçtu. Partiler iktidara gelip gidiyor ama burjuvazi, egemen sınıf olarak hep iktidarda kalıyordu. Böylece ister tek partili, ister çok partili dönem olsun, halkın halk için, halk tarafından idaresi aslında lafta kalmaya mahkumdu. Ta ki, işçi sınıfı ve mütterfik emekçi halk yığınları iktidara gelip sosyalizmin gerçekleştirilmesine değin.

Cumhuriyetin ilk yıllarından beri bu görüşü savunan sosyalistleri hep akla gelmedik baskı ve zorluklar, hapisler, zindanlar, işkenceler bekledi. Ama tarihin akışını geriye döndürmeye, işçi sınıfı ve emekçilerin uyanış gerçekleri görerek bilinçlenmelerini önlemeye kimin gücü yetebilir ki.. Bugünlerde 60. yıldönümü kutlanacak olan Büyük Ekim Devrimi'nden bu yana dünyanın üçte birinde kurulduğu üzere ergeç ülkemizde de işçi sınıfı müttefikleriyle birlikte, partisi eliyle, Türkiye İşçi Partisi eliyle iktidara gelecek, Türkiye'mizde de sosyalizm kurulacak, adım adım sınıfsız bir toplum gerçekleşecektir. Bundan da kimsenin kuşkusu olmasın.

Bugün 54. yıldönümünü kutladığımız Cumhuriyet, tarihimizde büyük aşamadır. Bunu biliyoruz, ona gerçekten ancak işçiler, emekçiler, biz sahip çıkıyoruz. Ama padişahlığın gidip Cumhuriyetin gelmesiyle işlerin bitmediğini de biliyoruz. Aradaki "cumhur" yani halkın idaresi demek olan Cumhuriyet veya eski yunanca kökenli "demos" halk ve "krasi" yönetim sözcüklerinin birleşmesinden doğan demokrasi olsun, Cumhuriyetin e, demokrasinin de gerçek anlamını ancak sosyalizmin kurulmasıyla kazanacağını da biliyoruz.

Cumhuriyetin 54. yılı bu anlayış ve bilinçle hepimize kutlu olsun.

Nihat SARGIN

Piraziz Halkı : GÖREV gazetesinin satışını kimse engelleyemez

Türkiye İşçi Partisi Bulancak İlçe Başkanı Ali Turan ve İlçe Sekreteri İlker Sinan GÖREV gazetesinin satışı sırasında MHP'li bir gencin saldırısına uğramıştır.

Ancak saldırıya ilk tepki Piraziz halkından gelmiş ve vatandaşın olayı yerinden uzaklaştırmıştır. Daha sonra gazetemizin satışına devam edilmiş ve çok kısa bir süre içinde tüm Piraziz'ilere tarafından satın alınmıştır.

Olayın çevrede duyulması üzerine, 1 Ekim Cumartesi günü yapılan anti-faşist toplantının getirdiği olumlu hava içinde Bulancak Halkevine kayıtlı gençler de olay yerine gelerek gazetemizin satışına yardımcı olmuşlardır.

ÇARK

DİSK'te fırtına duruldu mu?

Son günlerde basından izlediğimiz haberlere bakılırsa, DİSK'teki fırtına bir ölçüde durulmuş gibi. Tabii eğer söz konusu "olay"lara fırtına denebilirse...

Hakkı Öztürk'ün Genel Sekreterliğinin fiilen yürütülüğe girmesi ve Genel Kurul'un Kemal Türkler'in arzularının aksine 22 Aralık'ta toplanmasının kararlaştırılması, Rıza Güven'in başını çektiği grubun belli bir üstünlük kazandığını gösteriyor. Görülen bir nokta da, "çatışan" tarafların bazı tavizler verdiği. Örneğin, Mehmet Karaca ve Mehmet Ertürk'esin ihraç talebiyle Onur Kurulu'na sevkedilmiş olmalarına karşın, Rıza Güven yanlılarından oluşan kurul, bu kişileri ancak geçici olarak DİSK üyeliğinden çıkartmıştır. Bu da belli bir uzlaşmayı göstermektedir.

Görev'in geçen sayısındaki ÇARK'ta ve komşu sayfalarda yer alan demeç ve açıklamalarda ortaya konan gerçekler, DİSK'teki bu son gelişmelerle daha da doğrulanmış olmuyor mu?

Gerçekten de aralarında temel farklılıklar bulunmayan "taraf"ların, asgari müştereklerde uyuşma yollarını arayacakları açıktı. Asgari müşterekler de belli: DİSK'i CHP ve büyük burjuvazinin istediği doğrultuda "ehlileştirmek", devrimci özünü boşaltmak ve bunu yaparken de, tabii ki, sosyalist görüntüsünü korumak, "devrimcilik"lerine halel getirmemek için gerekli önlemleri almak, en keskin, en devrimci demeçleri sürdürmek.

Bunların tümü yapılıyor. CHP Genel Başkanı Ecevit'in "kenleri sıırtınızdan atın" çağrısıyla başlatılan operasyon da bir yandan sürüyor. DİSK üstyönetimi birzamanki "has evlat"larını harcamaya da "tam bir birlik içinde" devam ediyor... Tasfiye operasyonu temel olarak Maden-İş'i hedef alarak gelişiyor.

Tüm bunlar olurken tekelci sermayenin örgütü MESS de "mal bulmuş mağribi" misali, fırsat bu fırsattır deyip, 4500 Maden-İş üyesini süresi belirsiz bir açlığa terketti. Böylece burjuvazi, DİSK üzerinde tezgahladığı oyunları lokavt olayını zamanlayışıyla bir kez daha gösterdi. Fakat lokavt ilanını izleyen gelişmeler, Maden-İş üyelerinin yalnız olmadıklarını bir kez daha gösterdi. İşçi sınıfının dostları, aydınlar, öğretmenler, teknik elemanlar örgütleri aracılığıyla Maden-İş üyelerinin yanında yer aldıklarını bildirdiler.

Örgütlerin ince hesaplarla, oyunlarla çökertilmeye çalışılmasının en kaba saldırılarla rasıl desteklendiğini göstermesi bakımından da MESS'in tavrı çok şeyi ortaya koyuyor...

Sınıf sendikacılığının ilkelerini ayaklar altına alan DİSK üst yönetiminin "örgüt yıkıcı" tavrı karşısında DİSK'in bitinçli işçileri mücadelelerini sürdürecekler. Sınıf mücadelelerinin bir parçası olarak.

Meydanı "tilkilere" bırakmamak gerek.

GÖREV

Devletin kapattığı madeni işçiler çalıştırıyor

● AŞKALE linyit ocağında 387 işçi yoğun baskılara rağmen yılmıyor

Aşkale linyit ocağı işçileri üzerinde sürdürülen yoğun baskılar, yıldırma çabaları sonuç vermiyor. Sendikacılar kurşunlanıyor, bıçaklanıyor, işçilere saldırılıyor. Ama üretimin sürmesi engellenemiyor. Ancak politik hesaplar yüzünden yoğun kışın çoktan bastırdığı Erzurum'da, çıkarılan kömür halka ulaştırılamıyor. Aşkale'li işçiler patronlar olmadan da bir işletmede üretimin süreceğini dosta düşmana ispatlıyorlar.

GÖREV (Haber Merkezi) -TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri)'ne bağlı Şark Linyitleri İşletmesi Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında çalışan 400'ün üzerinde işçiden 387'si Yeniiş ve Yeniüsü Maden İşçileri Sendikasının üyesidir.

KAPATMA GEREKÇESİ OLARAK ÖNE SÜRÜLEN

Erzurum Aşkale ilçesinde kurulu bulunan ocak, devrimci bir sendikanın işyerinde örgütlenmesi ve grev kararı alması üzerine ve bunu izleyen gelişmelerden sonra, TKİ tarafından 27 Eylül 1977 günü kapatılmış ve işçilerin tümü işten çıkartılmıştır. Kapatma gerekçesi olarak "istihsalin yapılamması, aşırı zarar ve işletmenin teknik yapısının doğurduğu zorlayıcı sebepler" öne sürülmektedir.

TEZGAH KURULUYOR: OCAK KAPATILACAK

Sendikanın 12 Ocak 977' de işyerinde başlattığı grev, 68 gün sonra Bakanlar Kurulu kararıyla 1 ay ertelenir, ancak Danıştay'a açılan dava üzerine erteleme kararı kaldırılır.

Bunun ardından ocağın kapatılması işi tezgahlanmaya başlanır. Tamamen politik nedenlere bağlı olan kapatma operasyonu, AP ve MHP'lilerin baskı ve hesaplarını doğrultusunda yürütülür. Kapatma sonucu ocağın özel sektöre devredilmesi de, yapılan hesaplar arasındadır...

AŞKALE LİNYİT OCAĞINDA ÜRETİM SURUYOR

Aşkale linyit ocağı işçileri üzerinde sürdürülen yoğun faşist baskılar, yıldırma çabaları sonuç vermiyor. Sendikacılar kurşunlanıyor, bıçaklanıyor, işçilere saldırılıyor ama üretimin sürmesini engelleyemiyor. Ocağa inerek üretimi sürdüren 387 işçi, 2000 ton kömürü depolara doldurmuşlar. Ancak, politik hesaplar sonucu, yoğun kışın çoktan başladığı Erzurum'da bu kömürün halka satılması engelleniyor.

Aşkale'li işçiler, patronlar ve onların yöneticileri olmadan da bir işletmede üretimin süreceğini, "üreten işçilerin,yönetmeyi de becerdiklerini" dosta düşmana bir kez daha ispatlıyorlar.

MESS LOKAVT YAPTI

4500 Maden - İş üyesi işçi işten çıkartıldı

GÖREV(Haber Merkezi)— Türkiye Madeni Eşya Sanayicileri İşverenleri Sendikası MESS, 17 Ekim Pazartesi günü 4.500 işçinin çalıştığı 12 işyerinde lokavt kararı almıştır.

MESS Genel Kurulu tarafından alınan lokavt kararı Elsel, Emas, Elba, Çelik Sanayii, Özköseoğlu, Türk Demir Döküm, Atlı Zincir İğne, Ferro Döküm, Bühler Sert Maden, Beldesan, Ferdöküm ve Voltaj Elektrik adlı işyerlerini kapsamaktadır.

Toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası, bu işyerlerinde grev kararı almış, ancak uygulamamıştı. MESS de lokavt tehdidini uzun süreden beri işlerini sürmekte ve "Maden-İş kongresinden sonra yapılacağını" belirtmekteydi.

Lokavt kararının ardından Maden-İş MESS uyuşmazlığının konfederasyonlar düzeyinde çözülmesi kararına varılmış ve bu konuda DİSK adına Rıza Güven ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin temaslara başlamıştır.

Hatırlanacağı gibi Maden-İş sendikasının grevleri 32 işyerinde sürmekte ve 11 bine yakın işçiyi kapsamaktadır. Lokavt uygulanan işyerlerindeki işçiler de beraber, uyuşmazlık bugün 16 bine yakın işçiyi kapsamaktadır.

MESS - Maden-İş uyuşmazlığının temel nedeni, bütün işyerlerini kapsayan grup sözleşmesi yerine, her işyeri için tek tek sözleşmeler yapılması konusudur. Bunun yanısıra, hatırlanacağı gibi DGM'ye kaçın 16 Eylül direnişi esnasında işten çıkartılan işçilerin geri alınması da Maden-İş'in talepleri arasındadır. Maden-İş'in bu isteklerine karşı çıkan MESS, ücretler konusunda da katı bir tavır içine girmekte ve Maden-İş'i "siyasi amaçlı grev" yapmakla suçlamaktadır.

MESS'in aldığı lokavt kararı Maden-İş üyelerini destekleyen çeşitli demokratik kuruluşlarca da geniş bir biçimde protesto edilmiştir.

Grev erteleyen MC, Lokavt erteleyemez

MESS patronları 4.500 işçinin çalıştığı 12 işyerinde lokavt kararı aldı. Yani o bu kadar işçiyi açlığa ve sefalete itmekte hiçbir sakınca görmedi.

Grev anayasanın güvencesi altına alınırken, lokavt patronlar için anayasal bir hak olarak görülmemiş, işçi ve işverenlerin haklarını düzenleyen 1963 tarihli Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt yasasında lokavt hakkı açıkça yazılıyor. Ama Bakanlar kurulunun gerekli gördüğü durumlarda grevleri yasakladığı gibi, lokavtları da yasaklayabileceği bu yasada belirtiliyor. Buna rağmen şimdiye kadarki uygulama sürekli olarak grevlerin yasaklanması, ertelenmesi yolunda oldu. Ve yasa adeta tek yanlı bir biçinde anlaşıldı. Lokavtları ertelemeyi isteyen hükümetler çıkmadı.

12 Mart baskı dönemi sırasında tüm grevler ve işçi eylemleri yasaklanırken, bir tek göstermelik lokavt ertelemenin dışında patronların lokavtlarına ilişen hükümet olmadı.

MC lokavtı erteleyemez, ayaktа durmasını sağlayan sermayeye karşı gelemez.

Emeklilerin sırtında yağma

Maçka Oteli işçileri haklarını kimseye yedirmeyecek.

Maçka işçileri direnmeye kararlı

Maçka Oteli Emekli Sandığına bağlı bir işyeri. Ocak 1977'de başlayan toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine Maçka işçileri 20 Eylül'de greve başladı. İşveren durumundaki Sandık yönetimi sendikanın 3500 TL net talebine karşılık, iki yıl için brüt 1500 TL verdi. Sosyal hakların hiç birine yanaşmadı. Grevin ilk günlerinde işveren şu açıklamada bulundu: "İşçilerin istediğini verecek olursak, zaten güç durumda olan işletmemiz büyük bir zararınaltına girecektir."

İstanbul,bilindiği gibi ülkenin en önemli turizm merkezlerinden biri. Özellikle yaz aylarında boş yatak bulmanın ne kadar güç olduğunu,yatak sayısının turistlerin taleplerini karşılamaktan uzak olduğunu hemen hemen bütün Turizm Bakanları çeşitli dönemlerde söyler dururlar. Otelin neden zarar ettiğini grevci işçilerin ağzından dinleyelim: "Emekli Sandığından gelenler yatak parası ödemeden kalırlar. Üstelik herbirinin 3500 liralık karşılıksız içki içme hakkı vardır. Maliye Bakanlığı görevlileri ise geceliği 350 liraolan yataklarda 35 liraya kalırlar. Bütün bunlara bir de beceriksiz yönetim ekleninince zararın nedeni ortaya çıkar."

Maçka Oteli işçileri haklarını kimseye yedirmemeye kararlı. "Devletin malı deniz yemeyen domuz" anlayışı Maçka Otelinde sökmeyecek.

TV ve dizi filmler

Televizyonda hemen hemen herkesin ilgi ile izlediği bir çok dizi film gösteriliyor. Çoğunun kahramanları TV seyircileri tarafından sevtiyor. Kütlelere yaklaşmanın, beyin yıkamanın en etkin yolu TV'den geçiyor. Bu nedenle örneğin bir "Küçük Ev" dizisini ilgiyle izleyen seyircilere dünyanın bütün sorunlara, kötülüklere rağmen yaşanmaya, mutlu olmaya değtiğini, bunun ötesinde fazla üzülmeye gerek olmadığını, insanların iyilikle yola getirilebileceğini vb. anlatmaya çalışılıyor. Doğal olarak bu dizenin aslında o kadar sevimsiz ve sorunlarla dolu olmadığını, yoksul da olunsa yaşamdan tad almanın gerekli olduğu yolunda kitleleri koşullandırmaya çalışıyor.

Bu nedenle televizyonu olduğu gibi değil düşünerek ve eleştirerek izleyelim. Bize verilen herşeyin doğru olduğunu, değişmez olduğunu sanmayalım. TV'nin kendimiz açısından yararlı yönlerini alalım ama seyrederken düşünelim.

GÖREV bu sayıdan başlayarak TV programlarını kendi açımdan yorumlamaya, okurlarına ışık tutmaya, ayrıca okurlarının TV konusundaki sorularını da bu köşede yanıtlamaya çalışacak.

dosttan dosta

Nesini söyleyim canım efendim

Ankara Türközü'nden Fatma arkadaşımızın içten mektubunu aldık geçenlerde. Söyle başlıyor mektup: "Türközü'nden selamlar. 17 yaşında bir kızım. Size mahallemizin halini anlatmaya çalışacağım. Nereden başlayım bilmiyorum." Sonra devam ediyor: "Hangisini anlatsam.. Bizim sorunlarımız bitmez. Birden ışığım patlar, akar, bir hafta, bir ay buna kimse aldırmaz. Aldırsa ne yapsın. Belediye hiç gelmez.Niye gelsin. Kızılay'a park yapılacaktır. Çankaya'nın yolu düzelecektir... Bu çocuklar bizim çocuklarımız, park yüzü görmeyen, her an pisliğin önünde oynayan, hastalıkla yüzyüze gelen bizim çocuklarımız."

"Nerden başlasam, nasıl anlatsam" diyor Fatma kardeşimiz. Sivaslı aşık Serdarî'nin güzelim dizeleri geliverdi aklımıza:

"Nesini söyleyim canım efendim
Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim
Arzuhal eylesem defterle sığmaz
Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim."

Serdarî "Nesini söyleyim" demiş ama söylemekten de geri durmamış. Bakın arkadaşımız da ne diyor: "Bunları anlatırken öyle kızmışım ki ne anlatığımı bilemedim, yanlış birşey söylediğimse kusura bakmayın... Çünkü ilk kez böyle bir şey içinden geldi de anlattım ve şunu da öğrendim. İnsanlarımız hepsi böyle olacaktır. Örgütlü mücadele verilecektir.

Hiç de yanlış birşey söylememiş Fatma kardeşimiz. Güzel söylemiş, doğru söylemiş: Örgütlü mücadele verilecektir."

Ozanımız "omuzdan kesilmiş kolumuz bizim" diyor ya bir ara, yine de ekliyor:

"Serdarî halimiz böyle n'olacak
Kısa çöp uzundan hakkın alacak"

Bolu Cezaevinden

Bolu'dan mektup yazan bir arkadaşımız da cezaevindeki baskılara değinerek, tüm Görev okurlarına seslenıyor: sorunlarını iletmemizi istiyor: "...mektuplaşmamızın kısıtlanması, gelen dergi ve broşürlerimizin alınması, kitap okumanın yasaklanması..." Cezaevlerindeki yaşama koşullarının ne denli sağlıksız olduğu, insanlık dışı uygulamaların yaygınlığı bilinıyor. Arkadaşımız bunun çarpıcı örneklerinden birini anlatıyor mektubunda: " Buradaki mahkumların bir kısmı İstanbul Sağmalcılarından geldi. Halen tutuklular. Mahkemelerine gitmek için aramızda para toplıyor ve göndermek istiyoruz. Fakat karşımıza engel çıkıyor. Şöyle: Cezaevi koruma jandarmalarından başçavuşun arabası var diye hususi araba tutma mecburiyeti çıkardılar. Bu hususi araba yalnız başçavuşun sırabası olabilirmiş, güvenlik açısından daha eminmiş. Fiatı ise 1500 lira. Bu durum karşısında mahkemeye gidemiyoruz. Savunmamız kısıtlanıyor." Mektup şöyle bitiyor: "...yılmadan mücadelemize devam edeceğimizi Görev okuyucularına bildiririz. Faşist baskı ve terör karşısında olduğumuzu duyururuz. TİP camiasının yanında mücadelemizi sürdürmekten kıvanç duyarız."

Bolu cezaevindeki arkadaşlarımıza gazetemizin içten selamlarını iletiyoruz.

Mektuplarınızı bekliyoruz. Onbeş gün sonra buluşmak dileğiyle hoşçakalın.

EKİM DEVRİMİNİN 60. YILINDA SOVYET EKONOMİSİ

1917 Ekim Devrimi, iktidar ve devrim sorunları ile birlikte bir başka gerçeği daha açığa çıkardı: Devrimin politik kazanımlarının korunması, herşeyden önce, ekonomik alanda gerçekleştirilecek köklü dönüşümlere bağlıdır. Ekonomik alanda köklü dönüşümleri gerçekleştirmeden, salt iradeci yöntemlerle devrimin politik kazanımlarının korunması mümkün değildir. Sovyet Devrimi, devrimin ilk günlerinden itibaren bu bilinçle hareket etti.

Sınıfsız toplum bu temeller üzerinde inşa edilmeye başlandı.

1917 Ekim Devrimi ve getirdiği ekonomik atılım, sosyalizmin, yeterince sanayileşmemiş bir ülkede başarı kazanamayacağı yolundaki iddialara son verdi. İşçi-köylü ittifakını pekiştiren ekonomik önlemler, işçi sınıfını toplumun daha da güçlü bir itici kisi haline getirmeyi de hedefleyen sanayileşme atılımı, daha sonra kafa ve kol emeği arasındaki ayrımın ortadan kaldırılması, Ekim Devriminin başarısının ve sosyalist toplumun kuruluşunun nesnel temellerini oluşturdular. Dün devrimin güvencesi olan nesnel dayanaklar, bugün de sosyalist sistemin üstünlüğünün ve dünyadaki öncülüğünün güvencesi oluyor.

	SSCB'deki ARTIŞ	ABD'deki ARTIŞ
ULUSAL GELİR	yüzde 8	yüzde 3,4
Sanayi üretimi	yüzde 9,4	yüzde 4,2
Tarım üretimi	yüzde 3,4	yüzde 1.6
Yatırımlar	yüzde 9	yüzde 2,6
Toplumsal emek verimliliği	yüzde 6,8	yüzde 2,3
Sanayide emek verimliliği	yüzde 6,1	yüzde 3,5

1917'de gerçekleştirilen Ekim Sosyalist Devrimi'nden günümüze Sovyet ekonomisi, merkezi planlar doğrultusunda yürütülen düzenli ve sistemli çalışmalarla büyük bir süratle gelişmiştir. Sovyetler Birliği'nde bu gelişme, kitlelerin yoksullaşması ve sömürülmesi, emperyalist ülkelerin yaptığı gibi sömürge ve bağımlı ülkelerin yağmasının sonucunda olmamış, aksine ekonomideki bu gelişmeye paralel olarak halkın yaşam düzeyi de süratle yükselmiştir. Örneğin, dünya sanayi üretimi içinde Sovyetler Birliği'nin payının yıllara göre gösterdiği gelişim şöyle:

1917 yılında bu pay yüzde 3'ün altında iken, 1922'de yüzde 1 civarında olmuş, 1937'de ise yaklaşık olarak yüzde 10'a ulaşmıştır. 1950 yılına gelindiğinde Sovyetler Birliği'nin Dünya sanayi üretimi içindeki payı yüzde 11'e ulaşmıştı. Bu oran 1976 yılında ise yüzde 20'yi buldu.

1951-1976 yılları arasındaki dönem ele alındığında Amerika ile Sovyetler Birliği'nin çeşitli ekonomik yüzdeleri-nin artış oranları da, ilgi çekici bir görünüm ortaya koyuyor.

1976 yılında ekonominin çeşitli dallarında Sovyetler Birliği'nin dünyadaki ve Avrupada'ki yerine baktığımızda ekonominin 17 dalından 13'ünde Sovyetler'in 1. sırada, 4'ünde ise de 2. sırada olduğunu görüyoruz.

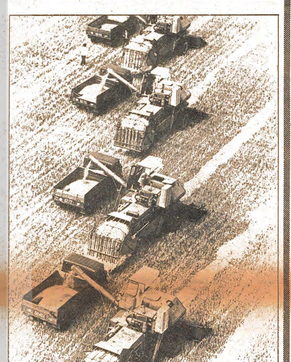

1976 yılında Sovyetler Birliği'nin Dünyada ve Avrupa'daki yeri

EKONOMİ DALI	DÜNYA'DA	AVRUPA'DA
Elektrik enerjisi	ikinci	birinci
Petrol üretimi	birinci	birinci
Gaz üretimi	ikinci	birinci
Kömür üretimi	birinci	birinci
Çelik üretimi	birinci	birinci
Çimento üretimi	birinci	birinci
Kimyasal madde üretimi	birinci	birinci
Şeker üretimi	birinci	birinci

"Ekim Devrimi her yönüyle yaşıyor"

"EKİM DEVRİMİ'nin 60. YILDÖNÜMÜ, TÜM DÜNYADA BÜYÜK YANKILAR UYANDIRIYOR. BU KONUDA GÖRÜŞLERİNE BAŞVURDUĞUMUZ TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN, GÖREV GAZETESİNİN SORULARINI ŞÖYLE CEVAPLADI: "

☆ Ekim Devriminin ekonomik toplumsal ve politik sonuçlarının zenginliği bilinıyor. Size Ekim Devrimi'nin en önemli sonucu nedir?

★ Büyük Ekim Devrimi'nin en önemli sonucu, binlerce yıllık dünya tarihinde ilk defa, insanın insan sömürüsüne dayalı sınıflı toplumlar düzeninden sömürünün ortadan kalktığı, sınıfların giderek yokolduğu bir düzene geçişi gerçekleştirmiş olmasıdır. Tarihte ilk defa işçi sınıfı ve müttefiki yoksul köylüler iktidara gelerek tüm kent ve köy, kol ve kafa emekçileri için, tüm halklar ve topluluklar için sömürüsüz, adaletli, eşitçi, ve bunun için de gerçek anlamda özgürlükçi bir düzeni oluşturmuşlardır. İnsanlar, halklar, milletler arasında dişmanlık, kin, baskı ve savaş değil, kardeşlik, anlayış ve barış gelişip yerleşmiştir.

☆ Komşumuz Sovyetler Birliği'nde yer alan bu önemli olayın ülkemize yansıması ve sonuçları neler olmuştur?

★ Komşumuz Sovyetler Birliği'nde yeralan Büyük Ekim Devrimi o ülkenin sınırları ile sınırlı değildir. Bir önceki sorunuza cevabımda belirttiğim gibi, dünya çapında önemli ve sonuçları olan bir olaydır. İktidar alındıktan sonra sosyalizmin kurulması sorunları arasında geri kalmış ülkelerin durumunun ne olacağı sorunu da ortaya çıktı. Devrimin yer aldığı Çarlık Rusyasında bulunan çok sayıda ulusal ve etnik topluluktan kimileri gelişmemiş, geri kalmış topluımlardı. Devrimin lideri Lenin dünyadaki geri ülkelerin çağdaş ileri düzeye erişebilmeleri için kapitalizm aşamasından geçmek zorunda olmadıklarını, sosyalizmi son hedef alan ve bazı aşamalardan geçen bir gelişmeyle kapitalizm aşamasını atlıyarak doğrudan sosyalizme varabileceklerini açıkladı. Ve Sovyetler Birliği'ndeki geri topluluklar Lenin' in bu açıklamalarına uygun bir gelişme politikası izleyerek bugün gelişmiş sosyalizm düzeyine erişmiş bulunuyorlar. Ayrıca, Lenin sosyalist devrim ile ulusal kurtuluş savaşları arasındaki karşılıklı bağları inceleyip açıklamış, ulusal kurtuluş savaşlarının ilerici, demokratik özünü vurgulamış ve onların dünya devrimci hareketinin bir parçası olduğunu belirtmiştir. Bu hareketlere destek ve yardım sağlamak Sovyet iktidarının bugüne kadar izleyegeldiği temel politika olmuştur.

Belirttiğim bütün bu noktaların Türkiye için anlam ve önemi açıktır. Türkiye için de kapitalizmi geliştirmeyi bir tarafa bırakıp atlıyarak sosyalizm doğrultusunda ilerlemek ve sosyalizme varmak mümkündür. Mümkünün de ötesinde zorunludur, çünkü Türkiye tam bağımsızlığa ve çağdaş, ileri toplum düzenine ancak sosyalizmi kurmakla erişebilir.

Sosyalist devrimin ve sosyalist ülkelerin ulusal kurtuluş mücadelesi veren uluslara ve halkları yardım konusuna gelince, Türkiye bu yardımı ilk almış olan ülkedir. Ankara'da Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı 1920 yılında Sovyetlerle temas sürdürülmüş ve ertesi yılın Mart ayında Türk-Sovyet saldırmazlık ve dostluk andlaşması imzalanmıştır. Bu, Anadolu'da oluşturulan yeni yönetimin devlet olarak resmen ilk tanınmasıydı, onun için de çok önemliydi. Yeni Türk devleti yalnızlıktan kurtuluyor, doğu sınırları güvenlik altına alınıyor ve çok değerli maddi yardımlar elde ediliyordu. Aynı zaman süresinde Sovyetlerden Türkiye' ye çok miktarda silah, cephane ve altın gönderilmeye başlanmıştı. Türkiye'ye bu yardımlar yapıldığı sırada Sovyetler Birliği'nin kendisinin bu mallara çok ihtiyacı vardı, çünkü hem devrimi bastırmak için ordular göndermiş olan Batılı emperyalistlere karşı, hem de gerici, sömürgen iç düşmanlara karşı amansız bir savaş vermekteydi. Bu şartlarda yapılan cömert yardımlar, sosyalist devrim ile ulusal kurtuluş savaşı arasındaki uluslararası dayanışma ve birliğin güçlü göstergesidir.

Cumhuriyet'in ilanından sonraki ilk dönemde, Atatürk'ün ölümüne kadar olan sürede Türk dış politikası Sovyetler Birliğiyle dostluk temeline oturdu. Ama büyük sermaye sınıfı burjuvazi ve toprak ağaları kendi bendi çıkarları açısından bu dostluktan ve sosyalizm fikirlerinin halk arasında yayılmasından, tutunmasından korkuyorlardı. Onun için 1930'ların son yıllarından başlıyarak Türkiye yeniden Batılı emperyalistlere yönelti ve giderek başını Amerika'nın çektiği emperyalizme her yanıyla bağımlı hale geldi. Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu ve halkı ezen zorluklar, karşılaşılan sorunlar ulusal çıkarları aykırı bu politikanın sonucudur.

☆ Ekim Devrimi'nin yaşayan yanlarından söz eder misiniz?

★ Ekim Devrimi her yanıyla yaşıyor. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Devrimin açtığı yolda ilerleyerek sosyalizmin kuruluşu aşamasını tamamladı ve çok gelişmiş sosyalist toplum düzeyine erişti. Şimdi komünist aşamaya geçmenin çalışmaları içindedir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği dışında daha başka Avrupa, Asya ve Afrika ülkeleri ve Amerika'da Küba da sosyalizme yöneldi; sosyalizm tek ülkede olmaktan çıkarak dünya sistemi oldu. Bugün dünyanın gidişini belirleyen esas güç dünya sosyalizmidir.

☆ Ekim Devrimi'nde işçi sınıfı partisinin yeri ne olmuştur?

★ Ekim Devrimi'nde işçi sınıfı partisi devriminin öncüsü, yönlendiricisi, yöneticisi olmuştur. Sosyalist devrimi işçi sınıfı ve müttefiki emekçi sınıflar yapar, ama yapabilmeleri için işçi sınıfının partisine, onun örgütleyici ve yönetici gücüne ihtiyaç vardır. Politik örgütlenme yani Parti olmadıkça işçi ve emekçi sınıfı. lar dağınık yığın olarak kalırlar. Ekim Devrimi partinin işlevi ve önemi konusuna ilişkin bu doğruları pratikte ispatlamıştır.

GEÇTİĞİMİZ 15 GÜNDE DÜNYADA NELER OLDU?

Bireysel şiddetin çözüm yolu olmadığı bir kez daha anlaşılıyor

Geçtiğimiz günlerde bütün dünyayı yakından ilgilendiren oldukça heyecanlı bir uçak kaçırma olayını izledik. Filistinli oldukları ileri sürülen dört hava korsanı bir Alman uçağını kaçırarak, Almanya'da hapiste olan 11 kent gerillası ile İstanbul'da tutuklu bulunan iki Filistinli gerillanın salıverilmesini istediler. Korsanların Arap ülkeleri arasındaki bir hafta süren heyecanlı dolaşması sırasında Alman hükümeti ile gerillalar arasındaki pazarlık da sürdü. Bu pazarlık sırasında tüm dünya kamuoyu gerillalar ve dolayısıyla ilericilere karşı batılı kitle haberleşme araçları yoluyla koşullandırıldı. Hele dört hava korsanının girişikleri macera Alman Komandolarının insanlık dışı yöntemlerle uyguladıkları bir plan sonucu sona erdirilince, dünya kamuoyunun heyecanı daha da arttı. Arkasından hapisande bulunan 11 kent gerillasının üçü, kuşku ile karşılanan biçimlerde intihar ettiler. Ya da intihar ettikleri açıklandı. Bunun üzerine yine gerillaların elinde rehin bulunan Alman İşadamları Derneği Başkanı öldürüldü. Bunun üzerine Almanya'da büyük bir insan avı başladı. Suçlu suçsuz bütün ilericilere kuşku ile bakılmaya başlandı.

Geçtiğimiz günlerde yaşanan bütün bu olaylar bireysel şiddetin çözüm yolu olmadığını bir kez daha kanıtladı. Emperyalizme karşı mücadelenin uçak ya da insan kaçırma yoluyla değil de, ekonomik, demokratik ve politik düzeylerde örgütlenmek yoluyla yapılması gerçeği kafalara bir kez daha yerleşti.

Öte yandan bireysel şiddeti önlemek gerekçesiyle başta Almanya olmak üzere Batılı ülkelerin ilericiler ve devrimciler üzerinde giriştikleri baskı eylemleri de kınanıdı. Almanların gerillalara karşı kullandıkları insanlık dışı yöntemler ve Alman hapisanelerindeki esrarlı ölümler bütün dünya ilericilerinin tepkisiyle karşılaştı.

Sosyalistlerin, ilericilerin bu tür şiddet olaylarından bir ders çıkarmaları gerekiyor. Emperyalizme ve kapitalizme karşı bireysel şiddet yöntemleri ile çıkmak emperyalizmin ekmeğine yağ sürüyor. Onların bütün dünya ilerici hareketini karalamalarına yol açıyor. Çünkü bütün basın yayın ve propaganda araçları onların elinde. Üstelye dünyadaki tüm haksızlıklara, sömürüye ve emperyalist baskıya karşı savaşırla ve örgütlü güç olarak karşı koymak temel ilke olarak benimsenmeli, bunun dışındaki maceracı yolların sosyalizme bir ilgisinin bulunmadığı kesin olarak bilinmeli.

Amerikan hükümeti buğday ekim alanlarını yüzde 20 azaltıyor

Son yıllarda dünyada buğday stoklarının görülmemiş düzeye erişmesinden ötürü, geçtiğimiz haftalarda Amerikan hükümeti denetleyebildiği buğday ekim alanlarını genel olarak % 20 azaltma kararı almıştır. Bu uygulamanın Amerikan buğday üretimini % 10 düşüreceği sanılıyor.

Kararın nedeni yapılan üretimin bugünkü fiyatlarla satılamamasıdır. Pazar mekanizması şu anki üretim fazlasından ötürü fiyatların düşmesini gerektirmektedir. Oysa Amerikan hükümeti bityük çiftçileri rahatsız edecek bu durumdan kaçınmaktadır.

Bu durum, dünya ekonomisinin yönlendirilmesinde kapitalist pazar mekanizmasının milyonlarca insanın hayati gereksinimlerinden daha fazla rol oynadığını bir kez daha gösteriyor. Dünyada milyonlarca kişi açlık tehlikesiyle karşı karşıyayken, dünyanın en büyük buğday ihracatçısı Amerika'nın "müşteri bulmuyor" diye üretimi düşürmesi "hür dünyanın şampiyonu"nun insanlık anlayışını sergilemesi bakımından ilginç bir durum yaratıyor.